

Bertelsen (Hjørring Amts 5. Valgfreds): Det foreliggende Lovforslag tilfigter jo en Forandring i den nuværende Forligslovgivning. Naar man skal til at lovgive paa et Omraade, der har staaet sin Prøve i en saa lang Arrække, som Forligsvæsenet har gjort — næsten i 100 Aar — og har staaet sin Prøve saa godt, som denne Institution har gjort, bør man gaa frem med meget stor Varsomhed og ikke foretage Forandringer, uden at man er overbevist om, at de Forandringer, man vil foretage, gaa i rigtig Retning, gaa i den Retning, som Udviklingen fører med sig. Om man end nu vilde sige, at dette Forligsvæsen ikke i strengere Forstand falder ind under Retsordenen, saa maa man dog indrømme, at enhver civil Sag, der behandles efter Civilprocessens almindelige Regler, skal indbringes for en Forligskommission og der behandles, hvad enten Resultatet saa bliver, at der opnaas Forlig, eller at Sagen bliver henvist til Retten. Naar man saa ser hen til, hvor mange Sager der faae denne Paategning „Henvisning til Retten“, maa man sige, at denne Institution har løst sin Opgave paa tilfredsstillende Maade, da det kun er 38 pCt. af de Sager, der blive indbragte til Forligskommissionerne, der blive henviste til Retterne; de andre Sager blive enten forligte eller hævede. Naar en Institution har virket til Held for Befolkningen i saa lang en Arrække, kan det ikke undgaaes, at den har maattet undergaa Forandringer for at kunne tilfredsstille Tidens Krav. Saaledes blev der foretaget den Forandring i 1857, at Landet blev inddelt i Forligskredse, og at Forligskommissionerne skulle betjenes af private Mænd, saa at det juridiske Element blev udelukket. Der er ogsaa foretaget en Forandring i en anden Retning — og det er den Retning, dette Lovforslag nærmest omhandler, det Punkt, jeg først omtalte, berører dette Forslag ikke — og det er navnlig med Hensyn til den Indskjærpelse, om jeg saa maa sige, af Forligslovens § 39 om det personlige Møde, som er gjort idelig og gjentagende, idet den Bestemmelse er blevet mere eller mindre overholdt, som var Forligslovgivningens Tanke, at Sagførerne ikke bør give Møde i Forligskommissionerne. Gaar nu det foreliggende Lovforslag i denne Retning? Jeg maa dertil sige, at det efter min Formening gaar noget i den modsatte Ret-

ning, og saa bliver det jo Spørgsmaalet, om Tidens Krav har forandret sig saaledes, at man nu bør forlade den Vej, man er slaaet ind paa; og gaa ind paa en ny Vej. Dertil vil jeg ganske bestemt svare Nei. Jeg tror, at Udviklingen og Kravene gaa i samme Retning i dette Forhold som hidtil. Det, man gør i det foreliggende Lovforslag, om end kun svagt, det er, at Sagførerne faae saa at sige det ene Ben indenfor Forligskommissionerne, og naar de først faar det ene Ben der ind, skulle de snart faae hele Kroppen ind. Det Andet er dette, at man ikke holder bestemt paa, at der skal gives personligt Møde. Der bliver nok henvist til gamle Bestemmelser, men de blive ikke opfriskede paa en saadan Maade, som jeg mener, de bør. Thi hvis man ikke bestemt holder paa det, er det Bedste taget fra Forligskommissionerne. Ligeledes mener jeg ogsaa, at Sagførerne ikke bør have Afgang til Forligskommissionerne. Nu staa' der i Møderne til dette Lovforslag, som det blev forelagt i det andet Thing i denne Rigsdagssamling, at det samme Lovforslag har været forelagt i Samlingen 1875—76 for Landstinget, og at det der blev behandlet til Ende og oversendt til Folkethinget, som ogsaa førte Sagen til Ende, men at det ikke blev endelig vedtaget af det andet Thing, hvortil det var blevet tilbagesendt. Endvidere hedder det, at det Aaret efter, i 1876—77, blev forelagt paany i Landstinget, hvor det blev tilendebragt, og at det derefter kom til første Behandling i Folkethinget, som henviste Sagen til et Udvalg. Sagen kom ikke videre. Men nu staa' der fremdeles i Bemærkningerne til dette Lovforslag, der, som jeg før bemærkede, blev forelagt Landstinget i denne Samling, at Forslaget nu foreligger i en Skikkelse, hvori det har fundet begge Things Billigelse. Dette er ikke rigtigt. Der staa' ikke „dette Things Billigelse“, thi da vilde det jo være aldeles urigtigt, da der er foregaaet Valg flere Gange, siden Sagen var til Behandling her. Men det er heller ikke rigtigt, naar der staa', at det har faaet begge Things Billigelse. Thi den ærede Justitsminister veed jo godt, at den mest omstridte Paragraf er udeladt, nemlig en Paragraf, som indskjærpede, at Parterne skulde møde personlig, og som gif videre end de hidtil gjældende Lovbestemmelser om dette